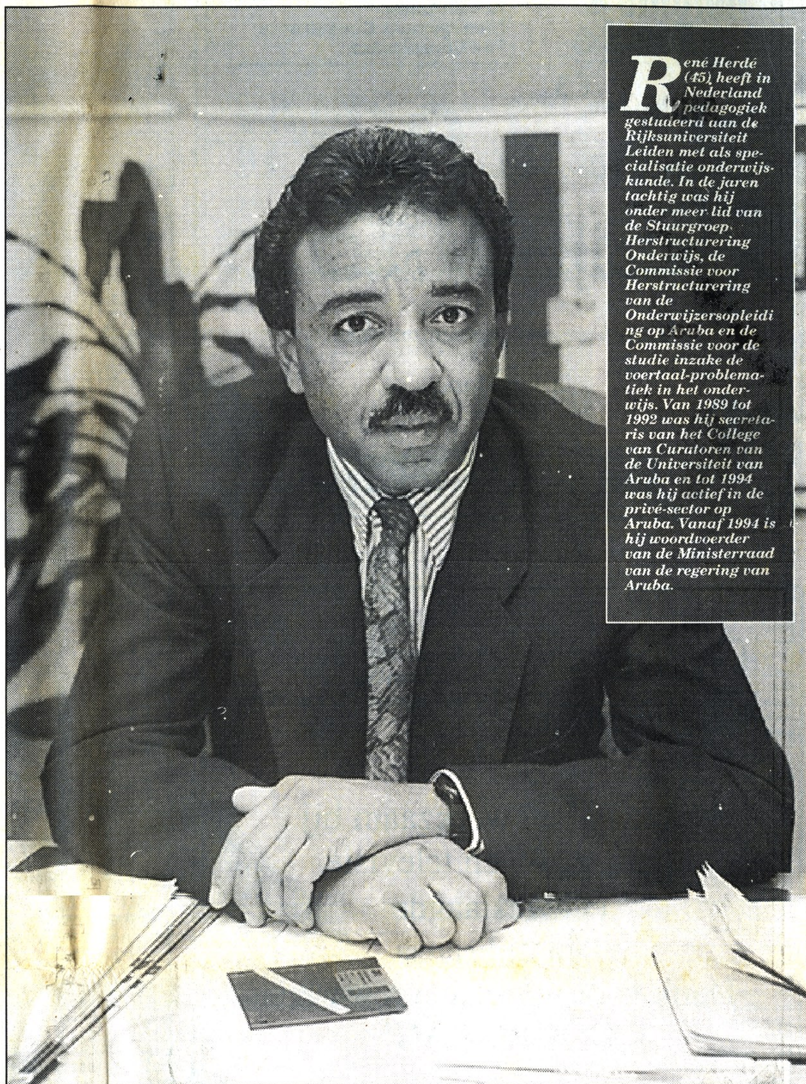
Regeringswoordvoerder René (Baba) Herdé:

"Journalisten moeten professioneler omgaan met informatie"

ORANJESTAD — Bij de aanvang van de huidige regering Eman zegde degene die aanvankelijk regeringswoordvoerder zou worden om persoonlijke redenen af. Het was René Herdé – hij werkte op dat moment mee aan het samenstellen van het regeerprogramma – die werd benaderd om deze functie tijdelijk op zich te nemen. "Ondertussen ben ik al 2 jaar perschef en het bevalt me prima", vertelt hij in gesprek met *Amigoe* in het kader van de 'Dag van de Pers'.

René Herdé (45) heeft in Nederland pedagogiek gestudeerd aan de Rijksuniversiteit Leiden met als specialisatie onderwijskunde. In de jaren tachtig was hij onder meer lid van de Stuurgroep Herstructurering Onderwijs, de Commissie voor Herstructurering van de Onderwijzersopleiding op Aruba en de Commissie voor de studie inzake de voertaal-problematiek in het onderwijs. Van 1989 tot 1992 was hij secretaris van het College van Curatoren van de Universiteit van Aruba en tot 1994 was hij actief in de privé-sector op Aruba. Vanaf 1994 is hij woordvoerder van de Ministerraad van de regering van Aruba.

Herdé typeert zichzelf als 'een manusje van alles'. Hij brengt het regeringsbeleid en informatie daarover naar de bevolking toe, maakt het beleid 'verteerbaar', geeft samenhangen aan, legt relaties die op het eerste gezicht niet zichtbaar zijn en geeft lange en korte termijn doelstellingen en processen aan. Dat houdt in dat hij veel informatie van wat er binnen de overheid gebeurt, toespeelt naar de journalisten via de verschillende nieuwsmedia.

Hij beantwoordt ook vragen die uit de gemeenschap worden gesteld en bekijkt naar wie deze vragen moeten en hoe ermee moet worden omgesprongen. Vervolgens moeten de antwoorden weer naar de bevolking toe, die moet weten wat de regering met een bepaald probleem gaat doen. Het standpunt van de overheid moet steeds duidelijk zijn.

Met het naar buiten brengen van overheidsinformatie, maakt hij bewust keuzes in nieuwsmedia. "Als het snel, kort en bondig moet, stap ik eerst naar de radio of televisie. Kan of moet het uitgebreider – met behulp van bijvoorbeeld achtergrondinformatie – dan kies ik meestal voor een artikel. Dan kun je de informatie ook vanuit meerdere invalshoeken benaderen en kan er meer aandacht aan besteed worden." De aard van een krant kan ook een selectiecriterium vormen, bijvoorbeeld een avond- of ochtendkrant. In Amigoe kan bijvoorbeeld uitvoerig op een bepaald onderwerp worden ingegaan via de Napa. "Maar in principe wordt alle informatie naar elk afzonderlijk nieuwsmedium gestuurd", zegt Herdé.

Hij heeft geen controle op de informatiestroom vanuit de overheid en de verschillende diensten maar vindt dat ook niet noodzakelijk. "Dat zou waarschijnlijk een strop zijn. Ik werk alleen en kan nooit alle informatie van alle ministeries en overheidsdiensten coördineren. Een groot gedeelte gaat vaak meteen naar Bureau Voorlichting (BuVo) en vandaaruit naar de nieuwsmedia. Dat kan tot gevolg hebben dat ik zelf weleens te laat bepaalde belangrijke informatie onder ogen krijg. Om dat te voorkomen zou alles eerst gescreend moeten worden en ik denk niet dat dat wenselijk is. We willen andere diensten niet voorschrijven wat ze wel of niet mogen doen. Ze weten wat kan, door voortdurend overleg te plegen met de ministers."

PIJNLIJK

Desondanks is er wel eens informatie naar buiten gegaan waarvan Herdé dacht: dat had anders geformuleerd moeten worden. Soms pijnlijke zaken. Hij heeft ook geen controle op wat ministers naar buiten brengen. Dat heeft te maken met de zelfstandigheid en verantwoording van hen zelf. Er vindt wel veel overleg plaats tussen de ministers. Herdé loopt ze dagelijks af om te bespreken wat er gaande is. Het niet goed coördineren van informatie wordt daardoor beperkt tot een minimum. De timing van het naar buiten brengen van informatie is belangrijk maar verschilt naar gelang de aard van de informatie.

Er is een wekelijkse persconferentie van de Ministerraad om iedereen de gelegenheid te geven vragen te stellen, om de informatiestroom open te houden en de communicatie tussen de overheid en de bevolking zo optimaal mogelijk te houden. Herdé: "Mijn contacten met de pers zijn goed, zeker als ik dat vergelijk met andere perschefs, lokaal en internationaal. Voorlichting zet ik op vanuit het regeerprogramma. Gelukkig heb ik meegewerkt aan het hele proces van de opstelling daarvan. Ik heb ervoor gekozen alles aan de beleidspunten te relateren. Dan blijft het namelijk voor iedereen duidelijk waar wij mee bezig zijn."

Zijn functie vereist een aantal kwaliteiten. "Ik weet niet of ik die allemaal bezit. Maar je moet diplomatiek zijn, een goede luisteraar, informatie kunnen vertalen en dat goed kunnen verwoorden op papier. Verder moet je goed met mensen kunnen omgaan, veel geduld en een groot incasseringsvermogen hebben. Je moet als overheidsvoorlichter natuurlijk ook onder druk kunnen werken."

Het werk van perschef had Herdé 10 jaar geleden niet kunnen doen. "Je moet er als het ware naar toe groeien. Daarom vind ik ook dat de overheid hier mensen voor moet opleiden. Ik heb een politieke functie. Als deze regering opstapt, stap ik ook op. Ik besef heel goed dat ik dan niet kan blijven."

Het is wel een zware functie, vindt hij. "Er is ontzettend veel werk te verzetten. Eigenlijk te veel werk voor één persoon. De meeste tijd gaat zitten in het vergaren van informatie en het op papier zetten daarvan. Ik typ maar met twee vingers, dus dat alleen al – het omzetten in verteerbare informatie en dan het afgeven van interviews en de voorbereiding daarop – is veel werk." Het her en der vergaren van informatie brengt verder met zich mee dat hij niet altijd bereikbaar is voor journalisten die hem dringend over een bepaald onderwerp willen spreken.

Herdé vindt dat hij altijd de waarheid moet spreken. Hij heeft namelijk de ministers aan de ene kant en het publiek en de pers aan de andere kant, die hem controleren. "Ik kan me niet veroorloven om onwaarheden te verkondigen, want dat komt vroeg of laat toch boven water. Daar betaal je dan een hoge prijs voor. Het vertrouwen in je persoon ben je dan meteen kwijt en dat wil ik voorkomen."

NIVEAU

Op de vraag wat de overheidsvoorlichter persoonlijk vindt van het niveau en de kwaliteit van de Arubaanse nieuwsmedia, antwoordt hij: "Ik zou meer onderzoek willen van de journalisten, voordat zij overgaan tot publicatie. Zij zouden meer gebruik moeten maken van betrouwbare bronnen. Eén of twee telefoontjes is nog niet de mening van de bevolking; een ingezonden stuk is niet per definitie publiceerbaar als het nog niet is onderzocht naar waarheidsgehalte. Maar ook de inkadering is belangrijk: waar komt het nieuws vandaan? Zeker als het gaat om beschuldigingen moet je heel voorzichtig zijn."

Herdé vindt dat er op Aruba de afgelopen jaren veel gepubliceerd is, wat niet op waarheid berustte. Hij voelt in dat verband veel voor de leuze van de *New York Times: 'If it is responsible, print it'*. Pas als de journalist 100 procent achter de inhoud en kwaliteit van zijn nieuws staat, kan hij er de verantwoordelijkheid voor dragen. Dat betekent dat eerst grondig onderzoek moet worden gepleegd.

"Wat ik ook weleens merk", vertelt Herdé verder, "is dat er vaak bepaalde vooroordelen meespelen. Bijvoorbeeld ten aanzien van de regering. Dat vind ik niet gegrond. Ook een bepaalde arrogantie ten aanzien van de regering vind ik niet juist en onprofessioneel. De pers moet kritisch zijn maar hoeft niet zo ver te gaan dat het respect verloren gaat."

Als hij een boodschap mag doen in het kader van 'Dia di Prensa', dan is dat op het gebied van het professionalisme en het toepassen van beter onderzoek. Ook moeten cursussen worden gevolgd op vaktechnisch gebied. Ten derde moet het taalgebruik verbeterd worden. Als laatste punt legt hij de nadruk op het brengen van gebalanceerde informatie.

En toast met
PALMERA
op Dia di Prensa

PALMERA QUALITY PRODUCTS N.V.
L.G. Smithboulevard 140

DAG v/d PERS